

Václav Bárta

Ilustrace Zuzana Dreadka Krutá

KNÍŽKA O OPICÍCH

čte ni
pro
prv | ňáč
ky

bambóok®

Další zábavná dobrodružství zvířecích hrdinů

Václav Bárta

Ilustrace Zuzana Dreadka Krutá

KNÍŽKA O OPICÍCH

čte | ní
pro
prv | ňáč
ky

bambóok[®]

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**. Automatizovaná analýza textů nebo dat ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU a použití této knihy k trénování AI jsou **bez souhlasu nositele práv zakázány**.

Václav Bárta

KNÍŽKA O OPICÍCH

Vydala Grada Publishing, a.s., pod značkou **bambóok**

U Průhonu 22, 170 00 Praha 7

tel.: +420 234 264 401

www.grada.cz

jako svou 9787. publikaci

Ilustrace Zuzana Dreadka Krutá

Odpovědná redaktorka Veronika Hrabánková

Grafická úprava Antonín Plicka

Zpracování obálky Antonín Plicka

Počet stran 88

Vydání 1., 2024

Vytiskla tiskárna TNM PRINT s.r.o., Nové Město

© Grada Publishing, a.s., 2024

Cover Illustration © Zuzana Dreadka Krutá, 2024

ISBN 978-80-271-7613-7 (pdf)

ISBN 978-80-271-5406-7 (print)

Obsah

Předmluva	7
Makak dlouhoocasý	11
Langur čínský	15
Kočkodan obecný	21
Kahau nosatý	25
Orangutan bornejský	29
Chápan středoamerický	35
Maki trpasličí	39
Sifaka velký	45
Gibon lar	49
Komba jižní	55
Kosman zakrslý	59
Outloň váhavý	65
Gorila nížinná	69
Chvostan bělolící	75
Gueréza pláštíková	79
Šimpanz učenlivý	85

Předmluva

Kdo četl mou knížku *Zvířátka ze zoo*, vzpomene si, že jsem v ní popsal své kamarádství s opicemi. Kamarádil jsem se s mnoha opičkami, ale nejvíc s gorilákem Květou. A ten byl velice chytrý a učenlivý.

Květa se brzy naučil nejen lidskou řeč, ale i jazyky dalších opic. A tahle informace se brzy donesla i k řediteli zoo. Ten k sobě Květu pozval a pohovořili spolu. Když se pan ředitel ujistil, že se věci mají tak, jak se říkalo, nabídl mu ředitelské místo ve škole pro zlobivé opice.

Taková škola v zoo skutečně existovala. A můžete mi věřit, že byste v ní nenatrefili na roztomilé opičky, ale na pěkné grázlíky. Že by spolu někteří z nich kamarádili? Kdepak. Že by jeden druhému vybíral blešky z kožichu? To ani náhodou.

Ředitel Květa byl z toho nešťastný. Pochopil, že hlavní problém je v tom, že si opice mezi sebou

nerozumějí. Každá si mlela po svém. Jak by se měly na něčem domluvit? Ale jelikož byl znalec jazyků, napadlo ho, že by se dal problém vyřešit jako v lidské škole. Tam se děti učí jazyky, kterými se dorozumějí ve světě. A učí se třeba anglicky. A u nich ve škole se opičky naučí gorilštinu.

Gorilština se stala řádným vyučovacím předmětem. Nápad to byl skvělý, ale pro školu zlobivých opic? Ti opičí grázlíci celou slavnou gorilštinu ignorovali.

Ředitel Květa byl z toho neúspěchu zklamaný. Ale nakonec se nevzdal. A dobře udělal. Zanedlouho zoo navštívila opičí delegace z OSN. A byla složena ze vzdělaných a krásných opičích slečen. Ty měly za úkol zjistit stav opičí vzdělanosti v zoo. A ředitel Květa je doprovázel a o všem informoval.

A opičí delegaci zajímalo všechno. I škola pro zlobivé opice. Z obav, co všechno by se mohlo pokazit, se náš opičák Květa pro jistotu vymluvil na čas. A když delegace zjistila, že je z oken školy

sledují zlobiví žáci, navrhl jim, že je mohou opět navštívit.

Ředitel Květa se pak vrátil do školy. A zvědavým zlobivým žákům napovídal, že opičky z OSN projevily zájem si s opičími mládenci dopisovat...

Co se dělo dál, bych vám přál zažít. Z žáků školy pro zlobivé opice se stali snaživci. V hodinách gorilštiny dávali pozor, učili se číst a psát a dělali vše pro to, aby na opičky z delegace mohli udělat dojem.

Vidíte? Znalost jiných jazyků je opravdu užitečná. Tak si pojd'me o opicích ještě chvíli povídat...

Makak dlouhoocasý

Byli jsme s malou Eliškou v cirkusu. Ze všeho nejvíc se nám líbila opice. Opičila se po šaškovi a dělala všelijaké opičinky. Věděl jsem, že je to opička makak z čeledi koč-ko-da-no-vi-tí.

Po představení jsme se šli s Eliškou za opičkou podívat. Seděla před zvěřincem a usmívala se na nás. Eliška držela v ruce nanuka. Než jsem stačil pozdravit, držela nanuka v ruce opička. A spolkla ho i se špejlí. Nečekala, že umím mluvit opičí řečí. A když zjistila, že jí budu rozumět, začala se omlouvat.

„Na, vezmi si,“ řekla Elišce. A podala jí pytlík s oříšky. „Když já za to nemůžu,“ obrátila se na mě. „Mám ho ještě z Rwandy. Kradli jsme tam s bandou, na co jsme přišli.“

„A jinde ne?“ přidal jsem jízlivou poznámku. „Co já vím, makakové žijí málem v púlce světa. Od severní Afriky přes Myanmar až po Čínu. A nakonec i v evropském Gib-ral-ta-ru.“

„No, a s cirkusem jsem objela zbytek světa,“
doplnila opice výčet. Jak byla v ráži, chystala se
jmenovat, kde všude to bylo.

„Počkej!“ zastavil jsem ji. „To budeš mít určitě
po světě mezi opicemi spoustu známých.“

„Znám opice po celém světě, kdyby tě to zajímalo.“

„To by mě tedy vážně zajímalo,“ přiznal jsem
se upřímně. „Zrovna totiž píšu knížku příběhů
o opicích. A moc rád bych si s nimi popovídal. Jenže
to víš. Afrika, Madagaskar nebo třeba Jižní Amerika
jsou moc daleko. A potom těch peněz, co by to
stálo.“

„Počkej chvílku,“ řekla opička makak. A odběhla
do maringotky.

Za chvíli se vrátila. Držela v jedné ruce nanuka
a podala ho Elišce. „To máš rovnou z mrazáku,“
řekla. A v druhé nesla sešit, na kterém bylo napsáno
opičím písmem Můj deníček. „Tady jsem sepsala
příběhy opic z různých částí světa. Chtěla jsem to
vydat. Ale je mi to k ničemu. Opice nedovedou číst

a lidi opičí písmo neznají. Tak si to vezmi a použij si, co se ti bude hodit... počkej. Mám ale jednu podmínku. Nikomu neřeknete o tom ukradeném nanuku.“

„Mám lepší nápad,“ odpověděl jsem. „Napíšu, že jsi kradla, ale už nekradeš. To se bude dětem líbit.“

A opička makak souhlasila.

Prozradím vám na makaka,
že dřív kradl jako straka.
Kradával ve Rwandě,
teď už ale nekrade.
Když se pěkně napakuje,
nejhodnější z makaků je.

Langur čínský

„Jsme s cirkusem v Číně a píše se rok 2016,“ zapsala si do deníčku opice makak. Podle čínského kalendáře to byl rok opice. Protože je langur čínský hlavní opicí Číny, je to vlastně jeho rok.

A opička makak pokračuje: „Langura čínského jsem poznala osobně, když jsme hráli v pro-vin-ci-i Sečuán. Přišel se na nás podívat a přinesl mi kytici horské astry. Něco jsme popili a pak jen tak plácali o všem možném. A tenkrát mi langur vyprávěl, jak dvakrát vyzrál na své predátory.

V obou případech mu pomohlo, že byl právě rok opice. V takovém roce si může o-s-la-ve-nec vybrat kamarády z jiných znamení. Langur si vybral kozoroha a hada. Ten rok se ti dva stali jeho osobními strážci. Toho uměl langur využít. Dá se říct, že i trochu zneužít.

A v roce opice byl langur ještě pod ochranou buddhy.

První léčku nalíčil langur na irbise. Irbis je sněžný levhart, který má na langury velký zálsusk. Nedá si ujít jedinou příležitost, jak si na nich pochutnat. Je mrštný a dokáže langura nahánět nejen po lese. Ale i třeba na skalnatých srázích. A právě toho langur využil. Vylákal irbise na skálu nad propastí. Čekal nad srázem, až se k němu irbis přiblíží. Přesně v tom okamžiku, když se chystal k útoku, vyrazil z úkrytu nahur modrý, horský kozel. A zezadu nabral irbise na rohy. Ten št'ou-cha-nec irbis neustál. A zřítel se do propasti.

Druhý predátor byl sup himalájský. Tentokrát si lehl langur na horskou louku a dělal mrtvého. To si sup nemohl nechat ujít. Zakroužil nad loukou a přistál u langura. V ten moment vyrazil z úkrytu bungar proužkovaný, jedovatý had. Kousl ho jedovými zuby tak, že ho chuť na langura přešla. Vyděšeně zamával křídly. Ale už neodletěl.

Ptáte se, jak přispěl buddha? Na tuto otázku odpověděla opička makak takhle: „Ten šikovně vymyšlené akci langura čínského velebným gestem požehnal.“

A já už k tomu příběhu přidám jenom básničku.

Žádný drobek. Je kus chlapa
ta opice chundelatá.

Šplhá, skáče bez úrazu,
nezamrzne v silném mrazu.

Podle všeho někdo shůry
dává pozor na langury.

Kočkodan obecný

Máme doma jednoho kočkodana a jednu kočkodanku. Manželka se přestěhovala na chalupu. A tak teď v domku bydlím já a dospělý syn Dan. A ještě máme kočku. Byla by docela legrace dát dohromady kočku a Dana. To by pak přibyl další kočkodan.

Necháme legraci stranou. Kočkodani ráno vstávají s námi. Já a Dan jdeme do práce a do školy. Oni zůstávají doma. Mají na zahradě bazén, prolézačky a altánek s televizí. Kočka podřimuje někde ve stínu. Než se vrátíme domů, mají kočkodani volnou zábavu. K večeři mají připravené ovoce, semena, listy, traviny, kořínky, drobné živočichy, ptáky, savce, ještěrky. Podle toho, na co mají právě chuť.

Po večeři se konala rodinná porada o další podobě našeho soužití. Kočkodani zahájili jednání drobnou při-po-mín-kou: „Kočkodani již v dobách starých Egyptanů byli zobrazováni na zdech chrámů.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Knížka o opicích.
Pokud se Vám ukáзка líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.